

Caseta del Gener

Balsareny

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sector sud del terme municipal
Emplaçament Carretera antiga de l'Eix del Llobregat (C-16z), al km. 65,2, a cal Negret, camí direcció nordest uns 1.800 m.
Alçada: 326

Coordenades:

Latitud: 41.84616
Longitud: 1.85981
UTM Est (X): 405344
UTM Nord (Y): 4633324

Classificació

Número de fitxa 08018 - 360
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVII-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Pla General d'Ordenació Urbana del Municipi de Balsareny (PGOU). Article 133 (protecció de masies). Núm. 21: la Caseta del Gener.
Data aprovació: dc., 27/11/1991 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08018A002000160001FP
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 08/12/2022 - 16:22

Descripció

Masia de dimensions modestes emplaçada en una petita esplanada (el Pla de Gener) a la vall de la riera de Conangle. Consta d'un cos residencial de planta rectangular (amb planta baixa més un pis i golfes) que té adossat un cos a llevant on antigament hi havia quatre tines. La casa ha conservat parcialment els volums i la tipologia tradicional, per bé que amb reformes modernes importants.

La façana principal, encarada vers migdia, presenta una distribució força atípica; força alterada, a més, amb l'obertura de dos grans finestrals a la primera planta. De l'obra originària en queda un portal molt senzill i de petites dimensions, rematat amb arc escarser, i l'obertura d'una volta que queda situada al costat esquerre i que, antigament, comunicava amb uns coberts que s'aixecaven on ara hi ha el pati enrajolat. Al nivell de les golfes hi ha quatre petites finestres emmarcades amb maó. Els paraments són de maçoneria, a pedra vista. També hi ha un petit contrafort vora la porta.

El cos adossat a llevant també ha estat modificat en les últimes reformes, sobretot a la part alta i amb l'afegit d'una escala lateral. També s'ha fer créixer el cos cilíndric situat a l'angle, on hi havia una tina. En total a la Caseta del Gener hi havia sis tines. Als peus de la torre fa uns anys quedaven restes d'una premsa de la qual encara se'n conserva la base, però en un altre emplaçament. Per la cara de ponent s'hi ha incorporat un petit cos adossat i s'han modificat les obertures.

A l'angle nord-est es conserven les restes d'un antic cobert que s'ha modificat amb la incorporació d'un arc de pedra. Ara a l'interior hi ha habilitada una piscina.

Observacions:

El camí d'accés pel sud-est està tancat per dues barreres.

Història

El mas conegut com el Gener és d'origen medieval. Amb posterioritat al segle XVII va desaparèixer i avui no se'n coneix la localització. Dins de l'heretat del mas Gener al segle XVII es va construir la Caseta del Gener amb la finalitat d'afavorir l'accés d'un gendre a la tinença de terres. El 1633 la Caseta encara no consta en el capbreu d'aquell any. El 1655 ja consta que al Gener hi havia més d'una casa. La casa fou venuda per Joan Gener i els seus fills Jaume i Gabriel a la germana d'aquests, Magdalena Gener. A començaments del segle XVIII hi ha constància d'un masover que es deia Arderiu; el 1741 n'hi havia un altre, de nom Colldeforn, i a començament del segle XIX hi trobem un Estrada (Carreté, 2010: 148).

A finals del segle XX la propietat era de l'empresa explotadora de la mina de Vilaforns, que fins a la dècada de 1960 no va desestimar la possibilitat de fer entrar en funcionament el pou de la Fodina, situat a uns 800 m de la Caseta del Gener. L'empresa minera tenia separats els seus terrenys a la zona en diferents peces. L'any 1999 l'actual propietari va comprar la Caseta del Gener a l'empresa minera, i posteriorment hi va portar a terme obres de rehabilitació.

Bibliografia

CARRETÉ PARERA, Ramon (2010). *Noms de lloc, de casa i de persona de Balsareny*. Institut Cartogràfic de Catalunya, Barcelona, p. 136, 148.

